

REGIONÁLNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM
Česká republika

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

*Vyhodnocení vlivů na životní prostředí
dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na
životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, včetně
vyhodnocení vlivů koncepce na evropsky významné
lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů*

**Operační program
Praha - Konkurenceschopnost
pro programové období
2007 – 2013**

Říjen 2006

OBSAH:

1. Obecné informace.....	2
2. Operační program praha – Konkurenceschopnost.....	4
2.1. Základní informace o OPPK.....	4
3. Posouzení vlivů oppk na životní prostředí.....	5
3.1. Východiska posuzování vlivů na životní prostředí	5
3.2. Průběh SEA OPPK.....	5
3.3. Výstupy	6
Připomínky k OPPK a způsob jejich zohlednění v OPPK	6
Hodnocení oblastí podpory	6
Opatření pro zvýšení pozitivních dopadů a snížení negativních dopadů realizace OPPK na životní prostředí.....	7
Sledování vlivů realizace OPPK na životní prostředí - monitoring.....	10
Environmentální hodnocení projektů.....	15
Závěr vyhodnocení vlivu OPPK na životní prostředí	18
4. Vlivy OPPK na veřejné zdraví.....	20
Opatření pro zvýšení pozitivních dopadů a snížení negativních dopadů realizace OPPK na veřejné zdraví	20
Indikátory sledování vlivů OPPK na veřejné zdraví	20
Kritéria pro hodnocení a výběr projektů	22
5. Natura 2000	23
Úvod.....	23
Stanovení potenciálně ovlivněných ptačích oblastí a evropsky významných lokalit	23
Hodnocení.....	24
Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na evropsky významné lokality nebo ptačí území, vyplývajících z realizace OPPK.....	24
Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.....	24
Závěr hodnocení.....	24
6. Vypořádání připomínek veřejnosti.....	25
7. Zapojení veřejnosti.....	25
8. ZÁVĚR	27

1. OBECNÉ INFORMACE

Název koncepce: Operační program Praha – Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013

Předkladatel: Hlavní město Praha
Odbor zahraničních vztahů a fondů EU
Magistrát hl. m. Prahy
Mariánské náměstí 2
110 01 Praha 1

Oprávněný zástupce předkladatele:

Mgr. Patricie Tiso Ferulíková,
ředitelka odboru zahraničních vztahů a fondů EU
Magistrát hl. m. Prahy

Oprávněný zástupce zpracovatele SEA:

Ing. Jana Svobodová
Maková 2802/2
400 11 Ústí nad Labem

kancelář:
Pobřežní 16
186 00 Praha 8
tel./fax: +420 234 134 236
email: jana.svobodova@integranet.cz

Příslušný orgán k vydání stanoviska dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí ČR
odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

Orgán schvalující koncepci a její posouzení vlivů na životní prostředí:

Vláda České republiky

Řešitelský kolektiv posouzení vlivů na životní prostředí:

Ing. Jana Svobodová
autorizovaná osoba dle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
samostatný konzultant
Integra Consulting Services, s.r.o.

Ing. Jana Hrnčířová
samostatný konzultant
Integra Consulting Services, s.r.o.

Mgr. Michal Musil
Regionální environmentální centrum Česká republika

Mgr. Martin Smutný
autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
Integra Consulting Services, s.r.o.

Mgr. Ing. Hana Foltýnová
samostatný konzultant

Ing. Lubomír Nondek, CSc.
samostatný konzultant

RNDr. Petr Blahník
samostatný konzultant
autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

2. OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA – KONKURENCESCHOPNOST

2.1. Základní informace o OPPK

Operační program Praha – Konkurenceschopnost je jedním ze dvou operačních programů, jejichž prostřednictvím bude hl. m. Praha čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU v programovém období 2007 – 2013 v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost politiky soudržnosti EU. Finanční prostředky pro OPPK budou zajištěny z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), přičemž se tato podpora vztahuje na celé území hl. m. Prahy.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost přispívá k naplňování globálního cíle Národního rozvojového plánu ČR zejména prostřednictvím prioritní osy „Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky“, priority „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - Praha“. Cílem této priority je trvale udržitelný rozvoj Prahy jako významného centra socioekonomických, kulturních, vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit.

Tento program je zpracováván Odborem zahraničních vztahů a fondů EU Magistrátu hlavního města Prahy. Při přípravě OPPK byly využity zkušenosti z přípravy dosavadních rozvojových programů, zejména Jednotných programových dokumentů pro Cíle 2 a 3 regionu NUTS 2 hl. m. Praha, zejména z implementace JPD 2. Operační program Praha – Konkurenceschopnost stanovuje v rámci prioritních os specifické cíle a oblasti podpory.

3. POSOUZENÍ VLIVŮ OPPK NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.1. Východiska posuzování vlivů na životní prostředí

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je v České republice upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zahrnuje požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady o hodnocení účinků určitých plánů a programů na životní prostředí č. 2001/42/EC.

Posouzení vlivů Operačního programu Praha - Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013 (dále „OPPK“) na životní prostředí (dále „SEA OPPK“) probíhalo dle požadavků zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zák. č. 93/2004 Sb. Současně s vyhodnocením z hlediska vlivů na životní prostředí byl OPPK podroben vyhodnocení vlivů na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Při zpracování posouzení byla zohledněna Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004), dále „Handbook on Environmental Assessment of Regional Development Plans and EU Structural Funds Programmes“ (DG XI, 1998), a nejnovější metodická doporučení, vycházející z „Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007 – 2013“.

Obsah a rozsah SEA OPPK byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, dne 25. 7. 2006, č.j.: 53806/ENV/06.

3.2. Průběh SEA OPPK

Na počátku procesu posouzení vlivů na životní prostředí byla zpracována stručná informace o Operačním programu Praha – Konkurenceschopnost a zaslána orgánům ochrany přírody a krajiny na území hlavního města Prahy a ve Středočeském kraji pro vydání stanoviska dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě došlých stanovisek, kdy CHKO Český Kras a Středočeský kraj se vyjádřili ve smyslu, že nelze vyloučit vliv Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost na životní prostředí byl operační program podroben posouzení vlivu na lokality soustavy Natura 2000.

Dalším krokem bylo zpracování oznámení OPPK dle přílohy č. 7 zákona, které bylo odevzdáno zadavateli zpracovatelem SEA dne 12. května 2006, který jej obratem odeslal na Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC.

Dne 30. května SEA posuzovatel ve spolupráci se zadavatelem uspořádali úvodní setkání s veřejností k posouzení vlivu OPPK na životní prostředí, tzv. úvodní veřejný seminář. Cílem tohoto setkání bylo představit OPPK a postup jeho posuzování z hlediska vlivů na životní prostředí, získat první připomínky a zapojit veřejnost do přípravy OPPK i posouzení jeho vlivů na životní prostředí.

V rámci vyhodnocení vlivů OPPK na životní prostředí SEA posuzovatel připomínkoval jednotlivé verze operačního programu. Připomínky byly diskutovány se zadavatelem (odbor mezinárodních vztahů a fondů EU MHMP) a zpracovatelem OPPK (Útvar rozvoje města MHMP).

Dále byla průběžně zpracovávána tzv. SEA dokumentace, resp. dokumentace vyhodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí,

která byla dne 8. srpna 2006 předána zadavateli, který ji obratem zaslal příslušnému úřadu pro posuzování, resp. odboru posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí.

Dne 13. září SEA zpracovatel ve spolupráci se zadavatelem uspořádali veřejné projednání, které se konalo v budově Nové radnice Magistrátu hlavního města Prahy na Mariánském náměstí. Cílem veřejného projednání bylo seznámit veřejnost s téměř konečnou verzí OPPK a s finální verzí vyhodnocení vlivů OPPK na životní prostředí a vyslechnout si připomínky veřejnosti k oběma těmto procesům.

Z veřejného projednání byl pořízen zvukový záznam, který byl využit ke zpracování zápisu z veřejného projednání. Ten byl ve lhůtě 5 dnů doručen odboru posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 18. září. Od tohoto data začala běžet lhůta 30 dnů pro vydání stanoviska Ministerstva životního prostředí k Operačnímu programu Praha – Konkurenceschopnost dle §10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, tj. do 18. října 2006. Ministerstvo životního prostředí vydalo stanovisko pod číslem jednacím 73830/ENV/06 a zveřejnilo dne 24.10. 2006.

V průběhu výše zmíněných 30 dnů byly vypořádány připomínky došlé k OPPK i k vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

3.3. Výstupy

Připomínky k OPPK a způsob jejich zohlednění v OPPK

Zpracovatel SEA postupně připomínkoval jednotlivé verze OPPK z hlediska zda a v jaké podobě obsahují problematiku životního prostředí ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí. V příloze č. 1 SEA dokumentace je uveden souhrn připomínek SEA zpracovatele k OPPK, většina připomínek SEA zpracovatele nebyla akceptována.

Hodnocení oblastí podpory

Výstupem hodnocení vlivu OPPK na životní prostředí je hodnocení jednotlivých oblastí podpory pomocí číselné stupnice a shrnutí závěrů tohoto hodnocení včetně identifikace hlavních potenciálních rizik. Součástí shrnutí hodnocení je i hodnocení vazeb na Středočeský kraj z hlediska vlivů na životní prostředí.

Jak vyplývá z hodnocení, **OPPK má relativně velký potenciál ke zkvalitnění životního prostředí v Praze.**

Významnější rizika jsou spojena především s opatřeními podporujícími výstavbu dopravní infrastruktury. V obecné rovině lze říci, že spíše než vznik významných nových negativních vlivů na životní prostředí, lze za hlavní riziko spojené s implementací OPPK považovat případné nedostatečně efektivní využití potenciálu přínosů OPPK pro životní prostředí města. Jinak řečeno riziko, že budou podporovány projekty a aktivity z hlediska životního prostředí spíše indiferentní a deklarované zaměření OPPK na zlepšování životního prostředí hl.m. Prahy bude naplněno pouze v omezeném rozsahu.

Opatření pro zvýšení pozitivních dopadů a snížení negativních dopadů realizace OPPK na životní prostředí

Vzhledem k míře obecnosti a charakteru OPPK lze identifikovaná rizika eliminovat zejména prostřednictvím dodržování podmínek pro implementaci oblastí podpory a prostřednictvím důsledné implementace navrhovaného systému environmentálního monitoringu a systému environmentálního hodnocení projektových záměrů.

▪ *Podmínky pro implementaci oblastí podpory*

Níže jsou uvedeny návrhy podmínek pro implementaci projektů v rámci jednotlivých oblastí podpory, u kterých byly identifikovány potenciální negativní vlivy na životní prostředí, respektive u kterých byl naopak identifikován potenciál pro dosažení pozitivních dopadů na životní prostředí.

OBLAST PODPORY 1.1: Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy

Podmínky pro implementaci:

- Při obnově vozového parku klást důraz na snižování spotřeby energie na provoz dopravních prostředků MHD.
- Infrastruktura a zejména parkoviště a odstavné plochy by neměly být budovány na úkor zelených ploch, v případě, že to lokalizace projektu bude umožňovat, je třeba využít ploch brownfields.
- Pokud nebude možné realizovat konkrétní projekt bez záboru takových ploch, je potřeba, aby součástí projektu, v případě, že je to možné, byla také realizace náhradních ploch na území hl. m. Prahy nejlépe ve stejném rozsahu a kvalitě jako zabrané plochy.
- Při budování infrastruktury MHD by měly být uplatňovány postupy minimalizující vznik odpadu (stavebního) a podporováno použití recyklovaných materiálů.
- Součástí hodnocení vlivů na projektové úrovni je nutné detailní vyhodnocení problematiky hlukové zátěže, a návrh, přijetí a realizace účinných protihlukových opatření.
- Do plánování infrastruktury zapojit co nejširší spektrum partnerů (veřejnost, neziskový sektor, podnikatelský sektor a další).

Doporučení:

- K dosažení co nejpozitivnějšího efektu je zapotřebí podporu veřejné dopravy svázat s dalšími opatřeními např. omezení vjezdu automobilů do centra města či zvýhodňovat ekologicky vhodné dopravní prostředky zvláště v historicky a přírodně cenných částech města a v rekreačních zónách.

OBLAST PODPORY 1.2: Zlepšení dostupnosti sítí TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb

Podmínky pro implementaci:

- Při plánování a budování infrastruktury zajistit minimalizaci dopadu dopravy na životní prostředí vhodným výběrem trasy a podporou realizace technických opatření vedoucích k minimalizaci vlivů na životní prostředí, krajinu a veřejné zdraví.
- Plánování nové infrastruktury a technická řešení by měla také usilovat o minimalizaci nároků na zábor nových ploch a minimalizaci ohrožení ploch přírodního charakteru.

Pokud nebude možné realizovat konkrétní projekt bez záboru takových ploch, je potřeba, aby součástí projektu, v případě, že je to možné, byla také realizace náhradních ploch na území hl. m. Prahy nejlépe ve stejném rozsahu a kvalitě jako zabrané plochy.

- Pokud to lokalizace projektu bude umožňovat, je nutné využít přednostně ploch brownfields.
- Součástí hodnocení vlivů na projektové úrovni je nutné detailní vyhodnocení problematiky hlukové zátěže, a návrh, přijetí a realizace účinných protihlukových opatření.
- Při rekonstrukci a budování infrastruktury by měly být uplatňovány postupy minimalizující vznik odpadu (stavebního) a podporováno použití recyklovaných materiálů.
- Při plánování modernizace a výstavby komunikací dbát na zapojení co nejširšího okruhu partnerů.

Doporučení:

- Při plánování infrastruktury upřednostňovat modernizaci již stávajících komunikací před výstavbou zcela nových komunikací.
- Podpora jednotlivých infrastrukturních projektů musí být součástí komplexního řešení dopravní situace Prahy. Budování izolovaných úseků dopravní infrastruktury v situaci kdy není jednoznačně vyřešena územní návaznost může vést ke vzniku nových „úzkých míst“ v dopravním systému s významnými negativními dopady na životní prostředí. V úvahu musí být brány též managementová opatření, respektive jejich vliv na dopravní situaci v jednotlivých lokalitách. Jedním z opatření, jak řešit možný nárůst dopravy v důsledku zkvalitnění dopravní infrastruktury v městě Praze, je současné zpoplatnění dopravní infrastruktury / vjezdu do města. Zpoplatnění navíc slouží nejen jako nástroj regulace dopravy, ale také jako možný způsob spolufinancování údržby a zkvalitňování dopravní infrastruktury a dopravních služeb. Doprava v Praze je spojena s významnými externími náklady z dopravy, jejichž nezanedbatelnou složkou jsou náklady z emisí. Jedním z důvodů vysokých externích nákladů z emisí v Praze je velká hustota obyvatel města. Zavádění zpoplatnění dopravy ve městě je zahrnuto v řadě dopravních politik EU i ČR. (Viz dále kap. 7.2.)
- Podpora dopravních alternativ (zklidňování dopravy, budování cyklostezek atd.) .

OBLAST PODPORY 1.3: Rozvoj a dostupnost ICT služeb

Bez specifických podmínek

OBLAST PODPORY 1.4: Revitalizace opuštěných, znehodnocených nebo sociálně problémových území a ploch

Podmínky pro implementaci:

- Při přípravě a projednávání navržených projektů zapojit co nejširší spektrum partnerů (veřejnost, neziskový sektor, podnikatelský sektor a další).
- V případě využití revitalizovaného území ke komerčním aktivitám je nutné zvážit riziko zvýšení hluku (např. z výrobní činnosti, z indukované dopravy).
- Při realizaci nových ploch zeleně přednostně napojovat tyto plochy na stávající plochy zeleně tak, aby byl podpořen vznik souvislejších a stabilnějších ploch zeleně.

Ing. Jana Svobodová & REC ČR

- Při revitalizaci zdevastovaných území v rámci možností zachovat přírodně hodnotná místa vzniklá přirozenou sukcesí, např. stanoviště různých živočichů a rostlin.

OBLAST PODPORY 1.5: Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik

Podmínky pro implementaci:

- Realizace jednotlivých opatření za respektování podmínek ochrany přírody a krajiny.
- Součástí případného hodnocení vlivů na projektové úrovni by měla být i problematika ochrany biodiverzity a ekologických funkcí vodních toků.
- Protipovodňovou ochranu je nutné řešit v koordinaci s opatřeními na horních úsecích toků.
- Při přípravě a projednávání navržených projektů zapojit co nejširší spektrum partnerů (veřejnost, neziskový sektor, podnikatelský sektor a další).
- Úpravy na lokálních čistírnách odpadních vod by měly směřovat k vyšší intenzitě čištění odpadních vod tak, aby došlo ke snížení dopadů na jednotlivé recipienty.
- Při realizaci nových ploch zeleně přednostně napojovat tyto plochy na stávající plochy zeleně tak, aby byl podpořen vznik souvislejších a ekologicky stabilnějších ploch zeleně.

OBLAST PODPORY 1.6: Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů

Podmínky pro implementaci:

- Při realizaci projektů na využití vodní energie může dojít k lokálnímu ohrožení biodiverzity a ekologické funkce toku. Tato problematika musí být detailně vyhodnocena na projektové úrovni.
- Při přípravě a projednávání navržených projektů zapojit co nejširší spektrum partnerů (veřejnost, neziskový sektor, podnikatelský sektor a další).

OBLAST PODPORY 2.1: Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí

Podmínky pro implementaci:

- Výstavbu infrastruktury pro inovace přednostně situovat na plochy brownfields.

OBLAST PODPORY 2.2: Podpora příznivého podnikatelského prostředí

Podmínky pro implementaci:

- Pro optimalizaci vlivu jednotlivých projektů na životní prostředí je důležité důsledné uplatňování systému kritérií pro výběr projektů navrhovaných v rámci SEA.

Doporučení:

- Podpora by měla mj. směřovat k zavádění systémů environmentálního managementu EMS, EMAS, které jsou v dlouhodobé perspektivě vhodným nástrojem zvyšování konkurenceschopnosti.
- Podporovat používání progresivních environmentálních technologií (BAT).

Sledování vlivů realizace OPPK na životní prostředí - monitoring

Úvod

Návrh na sledování vlivů implementace OPPK na životní prostředí vychází z předpokladu, že nástrojem implementace OPPK jsou jednotlivé projekty, předkládané v rámci jednotlivých oblastí podpory. Navrhovaný systém zohledňuje skutečnost, že při sledování environmentálních indikátorů na úrovni hl.m. Prahy je krajně obtížné odlišit dopady OPPK na životní prostředí od vlivu jiných aktivit/intervencí (projekty financované z jiných zdrojů než z OPPK).

Zpracovatel SEA OPPK při návrhu monitoringu dále předpokládá, že níže uvedený návrh bude dále případně upraven podle způsobu implementace OPPK a podle charakteru jednotlivých předkládaných projektů. Splnění tohoto předpokladu však znamená zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit v rámci celkového systému sledování dopadů implementace OPPK (viz dále).

Sledování dopadů OPPK na environmentální indikátory v souvislosti s implementací OPPK by mělo být prováděno v celém programovacím období a výsledky by měly být pravidelně zveřejňovány, nejlépe elektronickou formou na Internetu.

Kvalitní a účinný systém sledování a vyhodnocování vlivů implementace OPPK na životní prostředí přispěje nejen k zamezení případných negativních dopadů OPPK na životní prostředí, ale zároveň napomůže ke zvýšení pozitivních vlivů a dopadů OPPK nejen z hlediska životního prostředí, ale také z hlediska vyšší kvality předkládaných projektů.

Systém monitoringu

Pro zajištění dostatečně účinného a objektivního systému sledování vlivů implementace OPPK na životní prostředí je zapotřebí realizovat následující kroky:

- Zpracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace OPPK (jako indikátory a jako kritéria pro hodnocení a výběr projektů).
- Navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií.
- Pravidelně zveřejňovat výsledky monitoringu.
- Zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast životního prostředí v rámci celkového systému sledování dopadů OPPK.
- Projednat navržený celkový systém sledování dopadů implementace OPPK a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí.
- Zajistit dostatečnou informovanost všech do implementace OPPK zainteresovaných skupin (zejména žadatelů) o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.

Celkový systém monitoringu OPPK zahrnuje následující aktivity:

- Hodnocení předkládaných projektů s využitím environmentálních kritérií.
- Sledování environmentálních indikátorů (zejména na základě agregace údajů

z projektové úrovně).

- Vyhodnocování monitoringu, tj. sledování změn environmentálních indikátorů.
- Inicie příslušných kroků při zjištění negativních dopadů OPPK na životní prostředí.
- Zveřejňování výsledků monitoringu.
- Úpravy a modifikace environmentálních indikátorů a kritérií s ohledem na charakter předkládaných projektů.
- Komunikace s příslušným úřadem pro posuzování (Ministerstvo životního prostředí) a orgány ochrany přírody a dalšími subjekty státní správy s působností v oblasti ochrany životního prostředí.
- Poskytování konzultací v oblasti životního prostředí pracovníkům implementační struktury operačního programu, tj. zejména členům hodnotících a výběrových komisí.
- Poskytování konzultací pro oblast životního prostředí předkladatelům projektů.
- Poskytování informací o problematice životního prostředí s vazbou na OPPK všem zainteresovaným subjektům a jednotlivcům.

Jak vyplývá ze znalostí a praktických zkušeností zpracovatele SEA (z ČR i z jiných členských států EU), je pro kvalitní a účinný systém sledování vlivů implementace programových dokumentů pro strukturální fondy na životní prostředí klíčové přesné zaměření, výběr a případná modifikace relevantních environmentálních indikátorů navržených v rámci SEA vzhledem k charakteru jednotlivých předkládaných projektů. Tento fakt znamená, že s návrhem environmentálního monitoringu v rámci SEA OPPK bude nutné v rámci implementace OPPK dále pracovat, tak aby byl v souladu s celkovou implementační strukturou.

Personální a odborné kapacity

Zajištění výše uvedených aktivit tedy vyžaduje dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast životního prostředí v rámci celkového systému monitoringu.

V praktické rovině jsou tyto personální a odborné kapacity nutné zejména k zajištění:

- Sledování environmentálních indikátorů.
- Zveřejňování výsledků monitoringu.
- Inicie příslušných kroků při zjištění negativních dopadů OPPK na životní prostředí.
- Případné úpravy environmentálních indikátorů a kritérií s ohledem na charakter předkládaných projektů.
- Komunikace s příslušným úřadem pro posuzování (Ministerstvo životního prostředí) a orgány ochrany přírody a dalšími subjekty státní správy s působností v oblasti ochrany životního prostředí.
- Poskytování konzultací v oblasti životního prostředí dalším pracovníkům implementační struktury OPPK, tj. zejména členům hodnotících a výběrových komisí.

Ing. Jana Svobodová & REC ČR

- Poskytování konzultací předkladatelům projektů.
- Poskytování informací o problematice životního prostředí s vazbou na OPPK.

Naplnění výše uvedených doporučení přispěje k zamezení celkových negativních dopadů OPPK na životní prostředí a zároveň napomůže zvýšení pozitivních vlivů finanční podpory EU na životní prostředí. Je na zvážení předkladatele OPPK jakým způsobem zajistí výše uvedené (např. formou spolupráce s externím subjektem či působením pracovníků-specialistů na životní prostředí přímo v rámci implementační struktury).

Indikátory pro sledování dopadu implementace OPPK na životní prostředí

Referenční cíl	Referenční dokumenty	Indikátory	Jednotky	Definice	Zdroje dat
Snižovat emise CO ₂	Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Kjótský protokol, Rámcová úmluva o změně klimatu (UNFCC)	Celková emise skleníkových plynů podle ekvivalentu CO ₂ podle Kjótského protokolu <i>(viz číselník 210300 a 210400)</i>	tun	Emise skleníkových plynů podle ekvivalentu CO ₂ - tun	Projektová dokumentace
Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny emisní stropy pro území hl. m. Prahy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a suspendované částice PM ₁₀ v horizontu roku 2010	Dlouhodobý záměr ochrany ovzduší na území hlavního města Prahy, Integrovaný národní program snižování emisí, Dlouhodobý záměr ochrany ovzduší na území hlavního města Prahy	Měrné emise za všechny kategorie zdrojů a) tuhé částice b) SO ₂ c) NO _x d) CO <i>(viz číselník 210600 až 210900)</i> e) VOC	tis. tun/rok/km ²	Emise znečišťujících látek za určité časové období připadajících na jednotku plochy území v tisíci tunách za rok na km ²	Český hydrometeorologický ústav, Hlavní město Praha
Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek a zastavení nebo postupné odstranění vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.	Rámcová směrnice o vodách	Emise prioritních nebezpečných látek	tun/rok	Emise prioritních nebezpečných látek do půdy, vody, ovzduší. <i>Pozn.: prioritní nebezpečné látky dle Stockholmské úmluvy a Rámcové směrnice o vodách</i>	REZZO, Státní zdravotní ústav, Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha, Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snižovat spotřebu energie a více využívat obnovitelné	Státní energetická koncepce, Surovinová politika v	Úspory energie v důsledku realizace podporovaných	GJ	Úspory energie v důsledku realizace podporovaných projektů	Data z energetických auditů jednotlivých

Ing. Jana Svobodová & REC ČR

zdroje energie.	oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, Územní energetická koncepce hl. m. Prahy, Strategický plán hl. m. Prahy	projektů Zvýšení kapacit výroby energie z obnovitelných zdrojů	MW	Zvýšení kapacit výroby energie z obnovitelných zdrojů	projektů, podpořených v rámci programu, Hlavní město Praha, Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.	Plán odpadového hospodářství ČR, Plán odpadového hospodářství hl. m. Prahy, Strategický plán hl. m. Prahy	Snížení celkové produkce odpadů a produkce nebezpečných odpadů	%	Snížení celkové produkce odpadů a produkce nebezpečných odpadů za sledované období	Hlavní město Praha, Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Zvyšovat podíl separovaných odpadů a zvyšovat podíl využívaných odpadů s upřednostněním recyklace	Plán odpadového hospodářství ČR, Plán odpadového hospodářství hl. m. Prahy, Strategický plán hl. m. Prahy	Podíl recyklovaných odpadů (viz číselník 220300)	%	Podíl recyklovaných odpadů z celkové produkce odpadu	Hlavní město Praha, Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Zvyšovat podíl ploch přírodního charakteru na území hl. m. Prahy a podporovat ekologickou stabilitu a obnovu ekologických funkcí vodních toků	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politika životního prostředí, Strategický plán hl. m. Prahy, Územní plán hl. m. Prahy	Rozloha ploch přírodního charakteru Délka revitalizovaných vodních toků	m ²	Rozloha nových ploch přírodního charakteru (stromy, trávničky, květinové záhony, keře, lesy, zvláště chráněná území, zeleň podél toků i komunikací, lokality Natura 2000, parky, zahrady, stromořadí apod.), realizovaných v rámci programu Délka nově revitalizovaných vodních toků (m)	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Podporovat využívání brownfields	Státní politika životního prostředí, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR	Rozloha znovu využitých brownfields.	m ²	Rozloha brownfields, jejichž znovuvyužití bylo podpořeno v rámci programu	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu

Ing. Jana Svobodová & REC ČR

Podporovat environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politika životního prostředí, Zásady dopravní politiky hlavního města Prahy, Dlouhodobý záměr ochrany ovzduší v Praze, Územní plán hl. m. Prahy, Strategický plán hl. m. Prahy	Počet projektů zaměřených na environmentálně šetrné formy dopravy Počet cestujících přepravených MHD	Počet projektů Počet cestujících	Počet projektů zaměřených na podporu environmentálně šetrných forem dopravy Počet cestujících přepravených MHD za rok	Dopravní podnik hl. m. Prahy, Hlavní město Prahy, Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snížovat zátěž populace v sídlech z expozice dopravním hlukem	Státní politika životního prostředí, Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky, Zdraví pro všechny v 21. století	Hluková zátěž obyvatel.	Počet obyvatel	Počet obyvatel žijících v oblastech s překročenými limity hluku	Hl.m. Praha (průnik geografického modelu izolinií hluku – hlukových map) Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Zlepšovat hospodaření s vodou	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací	Spotřeba vody (viz číselník 230300) Ztráty vodovodní vody v síti	tis. m ³ %	Pitná voda fakturovaná v tisících m ³ Podíl vody ztracené ve vodovodní síti	Hlavní město Prahy, Pražské vodovody a kanalizace
Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení - EMS, EMAS a ISO 14001	ISO 14000, Nařízení Rady Regulation (EEC) No 761/2001 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2001 allowing voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS), Nařízení vlády č. 651/2002	Společnosti se zavedeným environmentálním systémem řízení	Počet společností	Počet společností se zavedeným environmentálním systémem řízení.	Ministerstvo životního prostředí, CENIA Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu

Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru při ochraně životního prostředí a plánování rozvoje území hl. m. Prahy	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR	Počet realizovaných projektů se zapojením partnerů	Počet projektů	Počet realizovaných projektů se zapojením partnerů z veřejného, nevládního, soukromého sektoru či s veřejností	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
---	--	--	----------------	--	--

Environmentální hodnocení projektů

Úvod

Cílem navrženého systému je zohlednit v rámci celkového hodnocení a výběru projektů pro udělení podpory oblast životního prostředí a podpořit tak ty projekty, které (kromě svého primárního zaměření a účelu) budou mít lepší dopady na životní prostředí. Hodnocení má odpovědět na otázku, jakým způsobem předkládaný projekt může ovlivnit environmentální indikátory, respektive naplňování příslušných referenčních cílů životního prostředí.

Systém environmentálního hodnocení projektů

V rámci SEA OPPK je navržena sada environmentální kritérií pro hodnocení a výběr projektů formou hodnotící otázky. Tyto environmentální kritéria vycházejí z environmentálních indikátorů, tj. pro každý environmentální indikátor bylo navrženo odpovídající kritérium. Požadované údaje jsou především kvalitativního charakteru, nicméně pokud jsou k dispozici kvantitativní data je vhodné uvádět i tato.

Environmentální hodnocení projektů je navrhováno ve dvou fázích:

- Před-projektové environmentální hodnocení při přípravě projektů,
- Formální environmentální hodnocení v rámci výběrových řízení

Před-projektové hodnocení

Je velmi důležité, aby předkladatelé projektů měli možnost seznámit se s hodnotícími kritérii již před zahájením zpracování projektové žádosti a mohli tak projekt upravit tak, aby obdržel co nejlepší hodnocení z hlediska jeho dopadů na životní prostředí. Zároveň by předkladatelé měli mít možnost konzultace v oblasti životního prostředí.

Možnost před-projektového hodnocení povede ke zkvalitnění přípravy projektů a k úsporám finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí provádí předkladatel projektu formou slovního hodnocení, tj. projekt má *pozitivní/žádný/negativní vliv* na jednotlivá environmentální kritéria. V případě existujících kvantitativních údajů lze uvést i tyto informace.

Předkladatel projektu v rámci OPPK (s využitím konzultací) může také využít environmentální kritéria jako „inspirativní“ – tj. začleněním podpory určité oblasti životního prostředí do návrhu projektu může dosáhnout vyššího bodového hodnocení projektu za oblast životního prostředí (např. pokud při realizaci projektu bude přednostně využíváno recyklovaných materiálů, bude použita alternativní technologie s lepšími environmentálními parametry, součástí výstavby silniční komunikace může být zbudování cyklostezky atp.).

Formální hodnocení a výběr projektů

Formální environmentální hodnocení bude prováděno jako nedílná součást výběrových řízení pro udělení dotace v rámci OPPK. Hodnocení by měli provádět odborníci na problematiku životního prostředí a jeho ochrany. Toto hodnocení bude mj. i určovat závazné podmínky pro přidělení prostředků z OPPK. Při hodnocení by měly být používány především kvantitativní údaje o možných vlivech projektu na jednotlivá environmentální kritéria. Na základě hodnocení může hodnotitel navrhnout změny či doplnění projektu a/nebo podmínky pro realizaci projektu. Při realizaci projektu by měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování stanovených podmínek. Jejich nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt.

Vyhodnocování efektivity environmentálního hodnocení projektů

Při realizaci projektu by měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování podmínek z hlediska ochrany životního prostředí, stanovených v rámci hodnocení projektu. Jejich nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt. Řídící orgán OPPK by měl v rámci implementační struktury a evaluací implementace zajistit personální a odborné kapacity i na sledování a evaluaci problematiky životního prostředí.

Systém environmentálního hodnocení projektů

Výše uvedený návrh systému environmentálního hodnocení projektů je zaměřen zejména na maximalizaci pozitivních dopadů podpořených projektů na životní prostředí. Uplatňování tohoto systému by tedy nemělo znamenat pro předkladatele projektů dodatečnou administrativní překážku, ale spíše příležitost, jak zvýšit celkovou kvalitu projektů.

Pro zajištění dostatečného zohlednění životního prostředí při hodnocení a výběru projektů je nutné zejména:

- Zpracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (příčemž je možné provést jejich výběr a případnou modifikaci pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty).
- Navázat systém environmentálního hodnocení projektů na monitoring dopadů implementace OPPK.
- Zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci hodnocení projektů.
- Projednat navržený celkový systém hodnocení a výběru projektů a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí.
- Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.

Zajištění výše uvedených aktivit vyžaduje dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast

životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů. Je zřejmé, že pro tyto účely by měly být využity kapacity vytvořené v rámci environmentálního monitoringu.

Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhnul pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí následující environmentální kritéria. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení a výběru projektů. Lze předpokládat případné modifikace environmentálních kritérií tak, aby kritéria reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Referenční cíl	Kritérium pro výběr projektů	Zdroje dat
Snižovat emise CO ₂	<i>Bude mít realizace projektu vliv na snížení emisí CO₂ ekvivalent?</i> <i>Ano/Ne (tun/rok)</i>	Projektová dokumentace, energetický audit
Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny emisní stropy pro území hl. m. Prahy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky a suspendované částice PM ₁₀ v horizontu roku 2010	<i>Přispěje realizace projektu ke snížení emisí jednotlivých látek spojených s danou činností?</i> <i>Ano/Ne (tun/rok)</i>	Projektová dokumentace
Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek a zastavení nebo postupné odstranění vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.	<i>Přispěje realizace projektu ke snížení emisí prioritních nebezpečných látek, spojených s danou činností?</i> <i>Ano / Ne (tun/rok)</i>	Projektová dokumentace
Snižovat spotřebu energie a více využívat obnovitelné zdroje energie.	<i>Přispěje realizace projektu k úsporám energie či ke zvýšení výroby energie z obnovitelných zdrojů?</i> <i>Ano/Ne (GJ)</i>	Projektová dokumentace, energetický audit
Předcházet vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností	<i>Přispěje realizace projektu ke snížení produkce odpadů?</i> <i>Ano/Ne (tun/rok)</i>	Projektová dokumentace
Zvyšovat podíl separovaných odpadů a zvyšovat podíl využívaných odpadů s upřednostněním recyklace	<i>Přispěje realizace projektu ke zvýšení množství materiálů využitých odpadů?</i> <i>Ano/Ne (tun/rok)</i>	Projektová dokumentace

Zvyšovat podíl ploch přírodního charakteru na území hl. m. Prahy a podporovat ekologickou stabilitu a obnovu ekologických funkcí vodních toků	<i>Přispěje realizace projektu ke zvýšení rozlohy ploch přírodního charakteru?</i> <i>Ano/Ne (m²)</i> <i>Přispěje realizace projektu k obnově ekologických funkcí vodních toků?</i> <i>Ano/Ne</i>	Projektová dokumentace Projektová dokumentace
Podporovat využívání brownfields	<i>Bude projekt realizován s využitím brownfields?</i> <i>Ano/Ne (ha)</i>	Projektová dokumentace
Podporovat environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	<i>Přispěje projekt ke zvýšení počtu přepravených osob MHD?</i> <i>Ano/Ne (počet cestujících)</i> <i>Je projekt zaměřený na podporu environmentálně šetrných forem dopravy?</i> <i>Ano/Ne</i>	Projektová dokumentace Projektová dokumentace
Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice dopravním hlukem	<i>Dojde realizací projektu ke snížení hlukové zátěže?</i> <i>Ano/Ne</i>	Projektová dokumentace
Zlepšovat hospodaření s vodou	<i>Dojde realizací projektu ke snížení ztrát vody ve vodovodní síti?</i> <i>Ano/Ne (%)</i>	Projektová dokumentace
Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení - EMS, EMAS a ISO 14001	<i>Dojde při realizaci projektu k zavedení či již existuje EMS, EMAS či ISO 14001?</i> <i>Ano/Ne (počet)</i>	Projektová dokumentace
Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru při ochraně životního prostředí a plánování rozvoje území hl. m. Prahy	<i>Je projekt realizován se zapojením partnerů z veřejného, nevládního, soukromého sektoru či s veřejností?</i> <i>Ano/Ne</i>	Projektová dokumentace

Závěr vyhodnocení vlivu OPPK na životní prostředí

Ze shrnutí dílčích výstupů vyhodnocení vlivů Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost na životní prostředí a veřejné zdraví vyplývá, že nebyly identifikovány závažné negativní vlivy.

Vzhledem k vysoké míře obecnosti OPPK bude možno identifikovat konkrétní vlivy až u jednotlivých projektů. Proto se SEA posuzovatel zaměřil na nastavení environmentálních indikátorů a kritérií pro výběr projektů, jejichž vhodné použití by mělo přispět k minimalizaci negativních a optimalizaci pozitivních vlivů projektů na životní prostředí a veřejné zdraví.

SEA posuzovatel na základě vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví navrhuje souhlasné stanovisko k návrhu Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost za dodržení následujících podmínek:

Podmínky souhlasného stanoviska:

Při sledování implementace OPPK současně sledovat implementaci OPPK z hlediska dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví, zejména:

- Zapracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace OPPK (jako indikátory a jako kritéria pro hodnocení a výběr projektů).
- Navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií.
- Pravidelně zveřejňovat výsledky monitoringu.
- Zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast životního prostředí v rámci celkového systému sledování dopadů OPPK.
- Projednat navržený celkový systém sledování dopadů implementace OPPK a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí.
- Zajistit dostatečnou informovanost všech do implementace OPPK zainteresovaných skupin (zejména žadatelů) o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.

Při výběru projektů v rámci OPPK zohlednit problematiku životního prostředí s využitím navržených environmentálních kritérií pro výběr projektů, zejména:

- Zapracovat vybraná environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (je nutné provést výběr vhodných environmentálních kritérií či případně provést reformulaci, tak aby odpovídaly dané oblasti podpory, respektive jednotlivým projektům).
- Navázat systém environmentálního hodnocení projektů na monitoring dopadů implementace OPPK na životní prostředí.
- Zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci hodnocení projektů.
- Projednat navržený celkový systém hodnocení a výběru projektů a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí.
- Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.

Při přípravě a realizaci jednotlivých projektů využít navržené podmínky realizace k minimalizaci negativních a optimalizaci pozitivních vlivů na životní prostředí.

B. Podmínky souhlasného stanoviska: Každé opatření, navržené v koncepci Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013 bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

C. Doporučení

1. Zapracovat při aktualizaci OPPK návrhy zpracovatele SEA na doplnění OPPK z hlediska životního prostředí.

4. VLIVY OPPK NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Hodnocení vlivu OPPK na veřejné zdraví je samostatnou kapitolou hodnocení vlivů OPPK na životní prostředí.

Opatření pro zvýšení pozitivních dopadů a snížení negativních dopadů realizace OPPK na veřejné zdraví

Podmínky implementace OPPK z hlediska ochrany veřejného zdraví

OBLAST PODPORY 1.2 Zlepšení dostupnosti sítí TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zlepšení dostupnosti dopravních služeb, významný potenciální přínos pro zkvalitnění životního prostředí)

Podmínky implementace:

- Vhodná technická opatření ke snížení nehodovosti dle platných norem.
- Součástí hodnocení vlivů na projektové úrovni je nutné detailní vyhodnocení problematiky hlukové zátěže, a návrh, přijetí a realizace účinných protihlukových opatření.

OBLAST PODPORY 1.5 Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zkvalitnění životního prostředí)

Podmínky implementace:

- Je nutné při výběru projektů posuzovat účinnost navržených protihlukových opatření a především jejich vzájemnou provázanost s dalším rozhodováním v oblasti snížení expozice hlukem (snížení rychlosti průjezdu, výstavba výškových budov, apod.)

Indikátory sledování vlivů OPPK na veřejné zdraví

Pro stanovení indikátorů sledování vlivů OPPK na veřejné zdraví byla využita metodika tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci zpracovanou MMR¹, tj. indikátor zdraví by měl, stejně jako ostatní indikátory navržené pro programy v rámci strukturálních fondů, mít funkci:

- charakterizující sociálně ekonomické prostředí (indikátory kontextu),
- být využitelný pro monitorování výstupů a výsledků (důsledků),
- být využitelný pro evaluaci (kvantifikace splnění cílů).

Při návrhu indikátorů pro sledování vlivů OPPK na veřejné zdraví vycházel zpracovatel SEA z „Národního číselníku indikátorů MMR“ (kódy číselníku jsou uvedeny v závorce). Pokud

¹ Nabídka „indikátorové“ literatury na úrovni Evropské komise a WHO je dostatečná, ale její nevýhodou je, že každá metodika používá různá rozdělení.

zde nebyl uveden relevantní indikátor, zpracovatel SEA navrhnul doplnění indikátoru (viz níže).

V následující části jsou uvedeny indikátory pro sledování dopadů realizace OPPK na veřejné zdraví

Referenční cíl	Indikátor	Definice indikátoru a zdroj
Snížení expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími látkami.	Měrné emise za všechny kategorie zdrojů: a) tuhé částice b) SO ₂ c) NO _x d) NH ₃ e) VOC (viz číselník 210600 až 210900)	- Emise znečišťujících látek za určité časové období připadajících na jednotku plochy území v tisíci tunách za rok na km ² - zdroj: Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha
Redukce úmrtnosti a nemocnosti při dopravních nehodách (o 30%) a snížení počtu nehod mezi chodci a cyklisty spolu s rozvojem chůze a cyklistiky.	Počet dopravních úrazů dospělých, dětí, chodců, a cyklistů	- Počet zraněných, zemřelých dětí, chodců, cyklistů v důsledku dopravní nehody, náklady na léčení - zdroj: Ministerstvo vnitra, BESIP
Redukce hlukové expozice obyvatel.	Počet obyvatel žijících v oblastech s překročenými limity hluku	- Počet obyvatel v lokalitách a prùnik geografického modelu isolinií hluku – hlukových map - zdroj: HMP
Redukce úmrtnosti kardiovaskulárních a respiračních problémů a rizika karcinomů způsobeného dopravou a průmyslem.	Standardizovaná incidence nádorů	- Je poměr pozorovaných k očekávaným novým případům nádorových onemocnění, očekávaný výskyt je založen na věkově specifických hodnotách standardu - zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

<p>V rámci dopravní politiky aplikovat specifické požadavky kladené na dopravní systémy s ohledem na potřeby seniorů a osob se zdravotním postižením, zejména z hlediska bezpečnosti, přístupnosti a stálosti. Zpřístupnit dopravní síť všem osobám z hlediska jejich mobility a bez bezpečnostních rizik.</p>	<p>- Počet projektů</p>	<p>- Zdroj: projektová dokumentace</p>
--	-------------------------	--

Kritéria pro hodnocení a výběr projektů

Kritéria pro hodnocení a výběr projektů z hlediska veřejného zdraví byla stanovena na základě referenčních cílů ochrany veřejného zdraví a jejich indikátorů. Navržená kritéria navazují na environmentální kritéria pro hodnocení a výběr projektů – tj. hodnocení má odpovědět na otázku, jakým způsobem předkládaný projekt může ovlivnit referenční cíle ochrany cíle ochrany veřejného zdraví.

Níže uvedená kritéria je nutné začlenit do navrženého systému hodnocení a výběru projektů z hlediska životního prostředí a i veřejného zdraví.

Referenční cíle	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska ochrany veřejného zdraví
<p>Snížení expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími látkami.</p>	<p><i>Dojde v rámci projektu ke snížení některých znečišťujících látek?</i></p>
<p>Redukce úmrtnosti a nemocnosti při dopravních nehodách (o 30%) a snížení počtu nehod mezi chodci a cyklisty spolu s rozvojem chůze a cyklistiky.</p>	<p><i>Obsahuje projekt řešení pro snížení nehodovosti?</i></p>
<p>Redukce hlukové expozice obyvatel.</p>	<p><i>Dojde realizací projektu ke snížení hlukové zátěže obyvatelstva?</i></p>
<p>Redukce úmrtnosti kardiovaskulárních a respiračních problémů a rizika karcinomů způsobeného dopravou a průmyslem.</p>	<p><i>X – nelze stanovit</i></p>
<p>V rámci dopravní politiky aplikovat specifické požadavky kladené na dopravní systémy s ohledem na potřeby seniorů a osob se zdravotním postižením, zejména z hlediska</p>	<p><i>Bude v rámci projektu řešena problematika bezpečnosti a přístupnosti seniorů a osob se zdravotním postižením?</i></p>

bezpečnosti, přístupnosti a stálosti. Zpřístupnit dopravní síť všem osobám z hlediska jejich mobility a bez bezpečnostních rizik.	
---	--

5. NATURA 2000

Úvod

Hodnocení je prováděno na základě ustanovení §§ 45i a 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti se provádí na základě novelizace zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“), kterou byly do našeho právního řádu implementovány dvě významné směrnice Evropských společenství, směrnice Rady 79/409/EHS, ze dne 2. dubna 1979, o ochraně volně žijících ptáků, a směrnice Rady 92/43/EHS, ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Území, vyhlášená na základě obou směrnic, tj. evropsky významné lokality a ptačí oblasti, spolu vytvářejí soustavu Natura 2000.

Stanovení potenciálně ovlivněných ptačích oblastí a evropsky významných lokalit

Hodnocená koncepce je formulována natolik obecně, že nelze vyhodnotit její vliv na konkrétní ptačí oblasti nebo evropsky významné lokality. Nicméně vzhledem k tomu, že opatření budou zaměřena na území Hlavního města Prahy, lze usoudit, že s větší pravděpodobností mohou být dotčeny evropsky významné lokality, nacházející se na území Hlavního města Prahy. Jejich výčet, charakteristika a charakteristika jejich předmětu ochrany jsou uvedeny níže. Nelze ovšem vyloučit ani možný vliv jednotlivých projektů na evropsky významné lokality, nacházející se na území Středočeského kraje.

Ptačí oblasti

Nebyly identifikovány.

Evropsky významné lokality

Blatov a Xaverovský háj (CZ0110142)

Obora Hvězda (CZ0113001)

Milíčovský les (CZ0113002)

Lochkovský profil (CZ0113005)

Praha - Petřín (CZ0113773)

Praha - Letňany (CZ0113774)

Radotínské údolí (CZ0114001)

Břežanské údolí (CZ0213779)

Hodnocení

OPPK je natolik obecný, že nelze jeho vliv na konkrétní evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti vyhodnotit. Nicméně je možno konstatovat, že OPPK má vysoký potenciál pro zlepšení přírodního prostředí v Praze.

Evropsky významné lokality na území Hlavního města Prahy se vyznačují tím, že předmětem ochrany v nich jsou druhy živočichů, druh rostliny a typy stanovišť, které jsou závislé především na tzv. ochrannářském managementu lokalit. Jde především o to, udržet v těchto lokalitách dosavadní extenzivní postupy hospodaření a bezprostřední ochranu lokality. Na druhé straně jsou tyto předměty podpory poměrně málo vnímavé k vlivům z okolí a proto, pokud budou projekty, podporované v rámci posuzované koncepce, lokalizovány vně těchto území, lze očekávat, že nebudou mít významný vliv na tyto evropsky významné lokality.

Oblast podpory 1.4. zahrnuje též opatření na podporu „lokalit Natury 2000“. Vzhledem k tomu, že koncepce tato opatření dostatečně nspecifikuje, nelze vliv realizace oblasti podpory 1.4 na evropsky významné lokality a ptačí oblasti vyhodnotit. V této souvislosti je však nutno upozornit na to, že předmětem hodnocení dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny musí být všechny záměry, které mohou mít významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, a to jak vliv negativní, tak i pozitivní. Předmětem posouzení nemusejí být pouze ta opatření, která jsou zahrnuta v plánu péče, zpracovaném orgánem ochrany přírody pro danou evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast. Je proto možno doporučit, aby opatření, která by měla být podporována v rámci oblasti podpory 1.4 na podporu „lokalit Natury 2000“, byla předem zahrnuta do příslušných plánů péče.

Vzhledem k tomu, že není možno garantovat termín konečného vyhlášení lokalit Natury 2000, je možno navrhnout doplnění formulace oblasti podpory 1.4 tak, aby se týkala kromě již vyhlášených lokalit Natury 2000 též navržených evropsky významných lokalit.

Vliv OPPK na ptačí oblasti, vzhledem k jejich vzdálenosti od území Hlavního města Prahy, nebude patrný.

Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na evropsky významné lokality nebo ptačí území, vyplývajících z realizace OPPK

Vzhledem k tomu, že nelze vyhodnotit vliv koncepce na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, není možno ani plánovat žádná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na tato území. Pokud by některý z podporovaných projektů mohl mít významný vliv na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, stanoví se opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů v rámci hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Vzhledem k tomu, že nelze vyhodnotit vliv předmětů podpory na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, není možno ani stanovit monitorovací ukazatele.

Závěr hodnocení

Předložená koncepce Operační program Praha – Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013 byla posouzena podle ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb.,

o ochraně přírody a krajiny. Závěrečné stanovisko posouzení je, že posuzovaná koncepce **Operační program Praha – Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013 nebude mít negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti za podmínky**, že každé opatření, navržené v koncepci Operační program Praha – Konkurenceschopnost pro programové období 2007 – 2013 bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit.

6. VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK VEŘEJNOSTI

V rámci procesu SEA byly průběžně vypořádávány připomínky, tj. připomínky zaslané na Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC či přímo SEA zpracovateli, dále připomínky z úvodního veřejného semináře a veřejného projednání. Přehled připomínek a jejich vypořádání je uveden v příloze č. 2 SEA dokumentace.

7. ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Nedílnou součástí procesu posouzení vlivů na životní prostředí je zapojení veřejnosti. V průběhu procesu posouzení vlivů OPPK na životní prostředí měla veřejnost příležitost se vyjádřit k oznámení koncepce, které bylo zveřejněno dne 21.6. 2006 v informačním systému SEA na www.ceu.cz/EIA/SEA/Koncepce/. Připomínky bylo možno zasílat do 20 dnů ode dne zveřejnění. Na základě připomínek veřejnosti byl vydán Ministerstvem životního prostředí dne 25. 7. 2006 závěr zjišťovacího řízení, který byl taktéž zveřejněn v Informačním systému SEA.

Nad rámec požadavků zákona byly učiněny další kroky v rámci zapojení veřejnosti. SEA zpracovatel zřídil internetovou stránku věnovanou procesu posouzení vlivů Operačního programu Praha - Konkurenceschopnost na životní prostředí na www.integranet.cz. Na internetové stránce byly zveřejňovány jednotlivé pracovní verze koncepce, které byly též zveřejňovány na internetové stránce Magistrátu hlavního města Prahy www.praha-mesto.cz. Dále na internetových stránkách SEA posuzovatele může veřejnost nalézt výstupy SEA, informace o veřejných setkáních, výstupy z těchto setkání a kontaktní informace pro sběr připomínek.

Veřejnost byla informována o procesu SEA a o veřejných setkáních také prostřednictvím informací v médiích (tisk, rádia).

V úvodních fázích procesu SEA OPPK byl uspořádán veřejný seminář dne 30. 5. 2006, který se konal v budově Nové radnice, Mariánské nám. 2, Praha 1. Tohoto semináře se zúčastnilo cca 30 osob ze státní správy, veřejné správy, akademických institucí, privátní sféry a neziskových organizací. Po představení OPPK a postupu SEA proběhla relativně bohatá diskuse. Diskuse se týkala informací o OPPK v Listech hlavního města Prahy, aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy, nastavení širší rámce problematiky pro OPPK, zařazení cyklo dopravy, ICT, vědy a výzkumu atd.

Po odevzdání Ministerstvu životního prostředí byla SEA dokumentace zveřejněna (např. v Informačním systému SEA i na internetových stránkách SEA zpracovatele) s možností zasílání připomínek ve lhůtě 30 dnů od data zveřejnění.

Ing. Jana Svobodová & REC ČR

Dne 13. září 2006 SEA zpracovatel ve spolupráci se zadavatelem uspořádali veřejné projednání dle §10f zákona, které se konalo v budově Nové radnice Magistrátu hlavního města Prahy na Mariánském náměstí. Cílem veřejného projednání bylo seznámit veřejnost s téměř konečnou verzí OPPK a s finální verzí vyhodnocení vlivů OPPK na životní prostředí a vyslechnout si připomínky veřejnosti k oběma těmto procesům.

Průběžně během celého procesu byly sbírány připomínky.

8. ZÁVĚR

Na základě vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, výstupů z veřejného projednání a došlých vyjádření dotčených správních úřadů, územně samosprávných celků a veřejnosti vydalo Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC dle §10g zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění **SOUHLASNÉ STANOVISKO** k návrhu Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost, verzi 4.1 ze dne 13. 6. 2006 **za dodržení následujících podmínek:**

1. V rámci celkového monitoringu OPPK sledovat dopady implementace OPPK na životní prostředí, zejména:
  - a. Zapracovat vybrané navržené indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace OPPK,
  - b. Navázat systém monitoringu OPPK na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií,
2. Pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace OPPK na životní prostředí a veřejné zdraví.
3. Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů, tj. zejména:
  - a. Zapracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (přičemž je nutné provést jejich výběr a případné modifikace pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty),
  - b. Při realizaci jednotlivých projektů zohlednit navržená opatření pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, tj. využít tato opatření při stanovení podmínek realizace projektů pro přidělení podpory v rámci OPPK,
  - c. Při realizaci jednotlivých projektů je třeba respektovat plány péče o ZCHÚ a lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.
4. Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
5. Zapracovat návrhy a doporučení zpracovatele SEA na doplnění obsahového a strategického zaměření OPPK z hlediska životního prostředí, uvedené v příloze vyhodnocení. V případě, že nebudou akceptovány, požadujeme zdůvodnění.

Realizace Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost nebude mít významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti za dodržení níže uvedených podmínek:

- a. Priority a cíle koncepce jsou formulovány bez vztahu ke konkrétnímu území, je proto nutné všechny projekty předložit orgánu ochrany přírody se žádostí o stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zpracování závěrečné zprávy:

Datum zpracování:

24. října 2006

Osoby, které se podílely na zpracování závěrečné zprávy:

Ing. Jana Hrnčířová

Integra Consulting Services, s.r.o.

Pobřežní 16

186 00 Praha 8

Tel./fax: +420 234 134 236

Mobil: +420 724 822 355

E-mail: jana.hrnციrova@integranet.cz

Web: www.integranet.cz

Ing. Jana Svobodová

Autorizovaná osoba pro posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Integra Consulting Services, s.r.o.

Pobřežní 16

186 00 Praha 8

Tel./fax: +420 234 134 236

Mobil: +420 774 132 319, +420 723 132 319

E-mail: jana.svobodova@integranet.cz

Web: www.integranet.cz

Mgr. Michal Musil

Regionální environmentální centrum Česká republika

Senovážná 2

110 00 Praha 1

Tel./fax: +420 224 22 28 43

Mobil: +420 724 159 503

E-mail: michal.musil@reccr.cz

Web: www.reccr.cz